

Az ellenőrző bizottság jelentését WALLESHAUSEN Gyula olvasta fel. A gazdálkodás munkájának megkönnyítésére és javítása érdekében részint ő, részint VAJDA Erik számos újítást javasolt. /Ilyen egyebek közt a tagdíjbélyegek s az ezzel járó adminisztráció megszüntetése./

A közgyűlés napirendjén szerepelt az 1975. évi munkaterv. Ebben az egyesület számos feladatot vállalt szakmai és társadalmi szerepének növelése érdekében. Ilyenek a könyvtári törvény megvitatása, a szakmai továbbképzés, az érdekvédelem és a kiadványi tevékenység fokozása, a nyilvántartások korszerűsítése, tanulmányutak, tanfolyamok, viták, előadások szervezése, a Kulturális Minisztériummal való kapcsolat javítása...

A munkatervvvel kapcsolatban sajnálatos módon egyetlen felszólalás, egyetlen javaslat sem hangzott el, noha ennek szövegét a tagok a decemberi Tájékoztatóban előzetesen megkapták s így módjuk nyílt tanulmányozására.

A küldöttek a két beszámolót, a munkatervet és a jövő évi költségvetést egyhanguan elfogadták.

Vértesy Miklós

Nemzetközi könyvtárközi szolgáltatások

A legtöbb könyvtáros tisztában van azokkal az előnyökkel, amelyeket a külföldi könyvtárakkal való rendszeres együttműködés /könyvtárközi kölcsönzés, kiadványcsere stb./ jelent. A könyvtárközi kapcsolatok kialakításának különösen nagy jelentősége van a kis országokban, mint például Norvégia és hazánk is, mivel sem számban, sem minőségben nem rendelkeznek olyan hatalmas állománnyal, mint a nagy nemzetek könyvtárai.

Az IFLA felismerte a könyvtárak közötti széles körű nemzetközi együttműködésben rejlő előnyöket, és ezért 1954-ben létrehozta az IILS-t /International inter-library services = nemzetközi könyvtárközi szolgáltatások/, amely a kölcsönös kapcsolatok kiszélesítését hivatott szolgálni szervezett keretek között.

Az IILS segíti a nemzetközi együttműködést a kutatások terén, kihat a különböző országok könyvtári szervezeteinek együttműködésére, ösztönzi a hazai könyvtárak fejlesztését, és biztosítja az információs igények maradéktalan kielégítését.

Norvégiában az UBO /University Library in Oslo = Oslói Egyetemi Könyvtár/ volt az első, amely megszervezte az IILS-t. Az UBO ugyanis a legrégebbi és legnagyobb állománnyal rendelkező könyvtár, és betölti a nemzeti és egyetemi könyvtár szerepét is Norvégiában. Az UBO

szoros kapcsolatot alakított ki a skandináv országok, a Szovjetunió, Nagy-Britannia és más országok könyvtáraival a kölcsönös együttműködés biztosítására.

Visszatekintve az IILS elmúlt 10 évi tevékenységére, fokozódó jelentőségét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy ez idő alatt az IILS keretében külföldi könyvtáraktól kapott dokumentumok száma megháromszorozódott.

Az egyik legnagyobb problémát jelenleg a könyvtárközi kölcsönzések hosszú átfutási ideje okozza. Ennek oka legtöbbször az, hogy a dokumentumokat nem a megfelelő könyvtárból kéri be. Ez elsősorban a központi katalógusok rendszerének kialakításával küszöbölhető ki. Nem véletlen tehát, hogy az IFLA keretében ugyanaz a bizottság foglalkozik az IILS és a központi katalógusok fejlesztésével.

Az IILS fejlesztésének egyik iránya az, ha minden ország ún. kölcsönző könyvtárát hozna létre az országban kiadott publikációkból, kizárólag nemzetközi kölcsönzés céljaira. A jelenleg létező legnagyobb ilyen típusu könyvtár a British Lending Library.

Az IFLA IILS bizottsága jelenleg nagy erőfeszítéseket tesz a nemzetközi könyvtári szolgáltatások fejlesztésére, hogy létrehozza a könyvtárak világközösségét, amely nem más, mint egy szoros és nagy távolságokat áthidaló kommunikációs hálózat.

/Libri, 23.k. 4.sz. p.260-280./

Esetenkénti díjazási rendszer egy amerikai műszaki könyvtárban

Az USA Georgia államának Technológiai Intézetét 1968-ban Georgia állam Műszaki Szolgálatának megalapításával kapcsolatosan szervezték át. Az intézet könyvtára lett a műszaki tájékoztató szolgálat fő bázisa. Szerződéses alapon végzett tájékoztatásokon kívül az egyetemen kívüli személyeknek vagy szervezeteknek is vállalt irodalomkutatót, könyvtárközi kölcsönzést, fotokópia készítést, dokumentumbeszerzést, fordításkészítést stb., megállapított díjazás fejében. Az állami Műszaki Szolgálat 1971-ben megszűnt, de a Georgiai Műszaki Könyvtár elhatározta, hogy saját erejéből folytatja a Szolgálat keretében végzett munkáját.

A Könyvtár állománya több mint 750 000 kötet, 1 125 000 USA szabaddal leírás /1946-tól kezdődően teljes gyűjtemény/, 600 000 műszaki jelentés /főként mikrofilmen/, 70 000 térkép, 24 000 dia pozitív.